

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด วัตถุประสงค์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ซึ่งจะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของกลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่อง ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมของตัวแปรทั้งสอง

1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อ

1.2.1 ศึกษาเปรียบเทียบว่ากลวิธีการอ่าน ซึ่ง ได้แก่ กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ และกลวิธีการอ่านทั่วไป จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องของนักเรียนไทยมุสลิมแตกต่างกันหรือไม่

1.2.2 ศึกษาเปรียบเทียบว่าช่วงเวลาในการอ่าน ได้แก่ ช่วงเวลาเช้าและช่วงเวลาค่ำ จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องของนักเรียนไทยมุสลิมแตกต่างกันหรือไม่

1.3 ศึกษาว่ามีกิริยาร่วมระหว่างกลวิธีการอ่านกับช่วงเวลาในการอ่านหรือไม่

2. สมมติฐาน

1.1 ถ้านักเรียนไทยมุสลิมอ่านเนื้อเรื่องโดยใช้กลวิธีการอ่านต่างกัน คือ กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ และกลวิธีการอ่านทั่วไป แล้วนักเรียนไทยมุสลิม จะมีความเข้าใจในการอ่านเรื่องแตกต่างกัน

1.2 ถ้านักเรียนไทยมุสลิมอ่านเนื้อเรื่องโดยใช้ช่วงเวลาในการอ่านต่างกัน คือ ช่วงเวลาเช้าและช่วงเวลาค่ำ แล้วนักเรียนไทยมุสลิม จะมีความเข้าใจในการอ่านเรื่องแตกต่างกัน

1.3 ถ้านักเรียนไทยมุสลิมอ่านเนื้อเรื่องโดยใช้กลวิธีการอ่านต่างกันในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเรื่องแตกต่างกัน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนไทยมุสลิมที่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ที่ได้รับการสุ่มจากประชากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คนขึ้นไป และเป็นนักเรียนไทยมุสลิม 50% ขึ้นไป จำนวน 256 คน

4. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการวิจัยแบบหลายองค์ประกอบ ทดสอบหลังครั้งเดียวมีกลุ่มควบคุม วิธีนี้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแล้วจัดกระทำกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วทดสอบหลังครั้งเดียว

5. แบบแผนทางสถิติ

แบบแผนทางสถิติเป็นแบบแฟคทอเรียลกลุ่มสมบูรณ์ไม่เคลงำหนด 2 ตัวประกอบ ชนิด 4x2 วิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ชนิด 4x2 (กลวิธีการอ่านxช่วงเวลาในการอ่าน)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

คู่มือฝึกการอ่านเนื้อเรื่อง 1 ชุด

คู่มือฝึกการอ่านโดยกลวิธีการอ่านแต่ละกลวิธี และแบบฝึก

การอ่านครั้งที่ 1 จำนวน 3 ชุด

แบบฝึกการอ่านเนื้อเรื่องครั้งที่ 2 จำนวน 3 ชุด

เนื้อเรื่องสำหรับอ่านในการทดลองจำนวน 2 เรื่อง

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านจำนวน 2 ฉบับ

กระดาษคำตอบ

ม้วนเทปบันทึกคำชี้แจง

เครื่องบันทึกเสียง

กระดิ่ง นาฬิกาจับเวลา

7. วิธีดำเนินการวิจัย

7.1 ชั้นเตรียม

7.1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

7.1.2 เตรียมสถานที่สำหรับฝึกกลวิธีการอ่านและทดลองเก็บข้อมูล

7.1.3 กำหนดเวลาเพื่อฝึกกลวิธีการอ่านและทดลองเก็บข้อมูล

7.1.4 เตรียมนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อฝึกกลวิธีการอ่านและ

ทดลองเก็บข้อมูล

7.1.5 เตรียมผู้ช่วยวิจัย เพื่อฝึกกลวิธีการอ่านและทดลองเก็บข้อมูล

7.2 ขึ้นฝึก ผู้วิจัยจะทำการฝึก 2 วัน ดังนี้

วันที่ 1 ใช้เวลาในการฝึกประมาณ 60 นาที

7.2.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเรียกชื่อนักเรียนที่จะเข้ารับการฝึก การอ่าน โดยแยกตามเงื่อนไขการทดลองของแต่ละกลุ่ม

7.2.2 แจกคู่มือการฝึกการอ่านเนื้อเรื่อง ให้กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม เงื่อนไขการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเปิดเทปบันทึกเสียงบรรยายคำแนะนำการอ่าน เนื้อเรื่อง และให้กลุ่มตัวอย่างอ่านในใจพร้อมกับฟังคำบรรยาย และปฏิบัติตามคำแนะนำ ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาเก็บคู่มือฝึกการอ่าน

7.2.3 แจกคู่มือฝึกการอ่านโดยกลวิธีการอ่านให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามเงื่อนไขการทดลอง โดยกลุ่มเงื่อนไขกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ จะได้รับคู่มือฝึก กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ กลุ่มเงื่อนไขกลวิธีการอ่านแล้วขยายความ จะได้รับคู่มือฝึก กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ กลุ่มเงื่อนไขกลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ จะได้รับคู่มือฝึกกลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ

7.2.4 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเปิดเทปบันทึกเสียงคำแนะนำการอ่าน โดยกลวิธีการอ่าน ในแต่ละเงื่อนไขการทดลอง ใช้เวลา 10 นาที เมื่อหมดเวลา เก็บคู่มือฝึกการอ่าน

7.2.5 แจกแบบฝึกการอ่านโดยกลวิธีการอ่าน ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามเงื่อนไขการทดลองของแต่ละกลุ่ม

7.2.6 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเปิดเทปบันทึกเสียงบรรยายการปฏิบัติตามเงื่อนไขการทดลองในแบบฝึกการอ่าน ใช้เวลา 25 นาที เมื่อหมดเวลาเก็บแบบฝึกการอ่าน

7.2.7 แจกแบบฝึกหัดภายหลังการอ่าน และกระดาษคำตอบ ให้กับกลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึกหัด ใช้เวลา 10 นาที

วันที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 45 นาที มีขั้นตอนในการฝึกการอ่านเช่นเดียวกับ ขั้นตอนที่ 5,6 และ 7 ของการฝึก ในวันที่ 1 และนัดหมายเวลาในการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลของแต่ละกลุ่มเงื่อนไขการทดลอง

7.3 ชั้นทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลอง 2 วัน ดังนี้

7.3.1 วันที่ 1 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

7.3.1.1 ผู้วิจัยจะ เรียกชื่อนักเรียนที่เข้ารับการทดลอง ตามเงื่อนไขการทดลอง (กลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่าน) และย้ายชื่อกลุ่ม เงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

7.3.1.2 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแจกเนื้อเรื่องที่ใช้ในการทดลอง ให้กลุ่มตัวอย่างตามเงื่อนไขการทดลอง

7.3.1.3 เปิดเทปประกอบการทดลอง พร้อมทั้งให้กลุ่มตัวอย่างอ่านในใจ ซึ่งจะเริ่มด้วยการกล่าวทักทายนักเรียน คำชี้แจง อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติ

7.3.1.4 ก่อนลงมือทำให้กลุ่มตัวอย่างซักถามปัญหา (ถ้ามี) เมื่อทุกคนเข้าใจดีแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะเริ่มจับเวลาแล้วให้ทุกคนอ่านเนื้อเรื่องและปฏิบัติตามเงื่อนไขพร้อม ๆ กันโดยใช้เวลา 30 นาที การทดลองในแต่ละกลุ่มเงื่อนไข

7.3.1.5 เมื่อหมดเวลาในการอ่าน และใช้กลวิธีการอ่านผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จะเก็บเนื้อเรื่องแล้วแจกแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเรื่องและกระตาะคำตอบ

7.3.1.6 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเปิดเทป ชี้แจงการทำแบบทดสอบ ให้กลุ่มตัวอย่าง เขียนชื่อ นามสกุล และกลุ่มเงื่อนไข แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบพร้อม ๆ กัน โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที

7.3.1.7. เมื่อหมดเวลาในการทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเก็บกระตาะคำตอบและแบบทดสอบทันที

7.3.2 วันที่ 2 มีขั้นตอนในการทดลองเช่นเดียวกับวันที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ของวันที่ 1 และมีขั้นตอนเพิ่มเติมจากวันที่ 1 คือ

7.3.2.1 กล่าวขอบคุณนักเรียนในการให้ความร่วมมือ

7.3.2.2 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนแต่ละคนมา

ตรวจให้คะแนน ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบหลายตัวเลือกให้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนไปวิเคราะห์ต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ คือ

8.1.1 การหาค่าความยาก (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็นต์ แบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ

8.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านโดยใช้สูตร K-R 20

8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อทดสอบสมมติฐานใช้สถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

8.2.1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ที่ได้จากคะแนนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

8.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

8.2.3 การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของแต่ละกลุ่มการทดลอง โดยใช้วิธีการทดสอบของชาร์ทเลย์ (Chi-Square)

8.2.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสองสมบูรณ์ โหมดที่กำหนด 4×2

8.2.5 การทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ ภายหลังจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ใช้วิธี HSD ของทูเกย์

ผลการวิจัย

1. ไม่พบกิริยาร่วมระหว่างกลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่าน
2. นักเรียนที่อ่านเรื่อง โดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ และกลวิธีการอ่านทั่วไป มีความเข้าใจในการอ่านเรื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ เมื่อนำคะแนนมาทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ มีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่อ่านเรื่องในช่วงเวลาเช้าและช่วงเวลาย่ำมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มที่อ่านในช่วงเวลาย่ำมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านในช่วงเวลาเช้า

อภิปรายผล

จุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของกลวิธีการอ่านตามแนวจิตวิทยาความคิดนิยมและช่วงเวลาในการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน เรื่องของนักเรียนไทยมุสลิม ตลอดจนศึกษากิริยาร่วมของตัวแปรทั้งสอง ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 3 ข้อ การอภิปรายผลการวิจัย เสนอตามลำดับสมมติฐานดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1

การที่พบว่า กลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่านไม่ส่งผลร่วมกันต่อความเข้าใจในการอ่าน หรือ ไม่มีกิริยาร่วมระหว่างกลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่านนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอ่านในช่วงเวลาย่ำทำให้มีความเข้าใจในการอ่านได้ดีกว่าการอ่านในช่วงเวลาเช้า ดังนั้นไม่ว่าจะใช้กลวิธี

การอ่านแบบใดก็ตามจะทำให้การอ่านในช่วงบ่ายเกิดความเข้าใจในการอ่านได้สูงกว่าในช่วงเช้า ซึ่งจะเห็นได้จากการอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านทั้ง 4 กลวิธีในช่วงบ่ายได้คะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าการอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านทั้ง 4 วิธีในช่วงเช้า จึงทำให้กลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่านไม่ส่งผลรวมกันต่อความเข้าใจในการอ่าน

2. สมมติฐานข้อที่ 2

ตามที่พบว่านักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านทั่วไปนั้น เมื่อพิจารณาถึงกลวิธีการอ่านแต่ละกลวิธีดังกล่าวจะพบว่า กลวิธีการอ่านเหล่านั้นผู้อ่านจะต้องใช้กิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการอ่านซึ่งสามารถแยกได้ดังนี้

2.1 นักเรียนกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้ว

ขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ ได้รับการฝึกการอ่านที่ถูกต้องก่อนการฝึกการใช้กลวิธีการอ่าน ซึ่งมีกิจกรรมประกอบที่เหมือนกัน คือ การอ่านอย่างละเอียดเพื่อเก็บใจความสำคัญ ในขณะที่นักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านทั่วไปไม่ได้รับการฝึก และไม่ได้ใช้กลวิธีการอ่านใด ๆ ประกอบการอ่าน ซึ่งการอ่านที่ถูกต้องนั้น ช่วยให้ผู้อ่าน อ่านเป็น การอ่านเป็นนั้นประกอบด้วยสิ่งสำคัญ คือ ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในการอ่าน มีสมาธิในการอ่าน มีจุดมุ่งหมายและมีความรู้ในเรื่องที่อ่าน (สุปราณี พุทธิการณ, 2533 : 52) ซึ่งในการอ่านทุกชนิดมีสิ่งสำคัญร่วมกัน คือ ความเข้าใจในการอ่าน การทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้นั้นต้องอาศัยการจับใจความสำคัญ และในการจับใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียด และอ่านซ้ำเพื่อตรวจสอบความเข้าใจข้อความให้แน่นอนและถูกต้อง ดังนั้นการฝึกการอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นในการอ่าน ที่ผู้วิจัยฝึกให้นักเรียนก่อนการฝึกกลวิธีการอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านเป็นสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน (ประทีป วาทิกทินกร, 2514:79) ดังนั้น นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มเงื่อนไข คือ กลุ่มที่อ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความได้รับการฝึกการอ่าน

ที่ถูกต้องและได้อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดเพื่อเก็บใจความสำคัญ จึงมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านทั่วไป

2.2 นอกจากนี้นักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ ยังได้ใช้กิจกรรมอื่น ๆ ประกอบการอ่านที่แตกต่างกันออกไปแล้วส่งผลให้มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านทั่วไป ซึ่งไม่มีกิจกรรมใด ๆ ประกอบการอ่าน กิจกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละกลวิธีสามารถแยกได้ดังนี้

กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ มีกิจกรรมประกอบการอ่าน คือ การอ่านซ้ำ ซิดเส้นใต้ใจความสำคัญ และ เขียนใจความสำคัญที่ซิดเส้นใต้ไว้ซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่ใช้กิจกรรมดังกล่าวประกอบการอ่าน ดังเช่น ผลการวิจัยของ เรยส์ (Reyes, 1987) ที่พบว่า การฝึกการอ่านทบทวนช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น กรีน (Greene, 1987 : 403-413) และ เกลนเบอร์ และกรีน (Glenberg and Greene, 1977 : 377-352) พบว่า การทบทวนช่วยเพิ่มความสามารถในการจำได้ รัญจวน คำวชิรพิทักษ์ (2533 : 5) ศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกให้ใช้กลวิธีกระทำซ้ำมีผลการทดสอบความจำแบบคำต่อคำสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกให้ใช้กลวิธีอื่น ๆ นอกจากนี้ งานวิจัยของ เบรทซิงและคัลฮาวี (Bretzing and Kulhavy, 1981:242-249) และ เฮล (Hale, 1983 : 708-714) พบว่าการอ่านแล้วจดบันทึกส่งผลต่อความจำเนื้อเรื่องมากกว่าการอ่านเพียงอย่างเดียว เพราะการทบทวนเป็นหลัมูลฐานของความรู้ความจำ (สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง นนทิภาณูจน์, 2532 : 37) และการอ่านไป คิดไป จดไป ช่วยสร้างสมาธิ เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการอ่านให้มีความรู้ความเข้าใจ (ถนอมวงศ์ สายอุดมรรคผล, 2530 : 7-8) ส่วนการอ่านแล้วซิดเส้นใต้ ริชาร์ด และ ออกัส (Richards and August, 1975: 860-865) ที่พบว่า การอ่านแล้วซิดเส้นใต้ เรื่องที่อ่านโดยตนเองสามารถจำข้อความได้ดีกว่ากลุ่มที่อ่านโดยไม่ซิดเส้นใต้ ฟาสส์ และชูเมคเคอร์ (Fass and Schumacher, 1978 : 803-807) ยังพบว่า การอ่านแล้วซิดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญทำให้การจำเรื่องราวที่อ่านดีขึ้น ดร่าไฮม์ (Draheim, 1986 : 2-6) พบว่า การอ่านแล้วซิดเส้นใต้ใจความสำคัญจะช่วยให้ ระลึกใจความสำคัญได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่มีการ

ขีดเส้นใต้ แบลิงชาร์ด และ ไมเคนสัน (Blanchard and Mikhleson, 1987 : 197-200) พบว่า กลวิธีการเรียนด้วยการขีดเส้นใต้ช่วยให้ระลึกเรื่องราวที่เรียนได้มาก

ดังนั้นการอ่านซ้ำ ขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ และเขียนใจความสำคัญที่ขีดเส้นใต้ไว้ซ้ำ เป็นการทบทวน ทำให้มีการจัดกระบวนการซ้ำ ๆ ทำให้ข่าวสารนั้นคงอยู่ในความจำระยะสั้น แล้วทำให้มีการถ่ายโยงข้อความจากแหล่งความจำระยะสั้นไปยังแหล่งความจำระยะยาว (Greene, 1987 : 403-413) จากรายงานของ เกลนเบอร์กสมิทซ์ และกรีน (Glenber, Smith and Greene, 1977 : 337- 352) เกี่ยวกับกลวิธีการทบทวนในระบบความจำจะช่วยเพิ่มความจำในด้านการจำได้และการระลึกได้ เนื่องจากมีการเพิ่มความถี่ในการสร้างความจำข้อความที่อ่าน หรือเป็นการเพิ่มจำนวนเนื้อหาเข้า ไม่ในการจัดกระบวนการนั้น และจากการวิจัยเกี่ยวกับการขีดเส้นใต้พบว่า การขีดเส้นใต้ช่วยให้เข้าใจและจำได้ดียิ่งขึ้น จะเห็นว่าการอ่านที่มีกิจกรรมประกอบช่วยให้จำ และระลึกสิ่งที่อ่านได้ดี จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เพราะการจำได้ และระลึกได้ เป็นพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่าน (ชวาล แพร่ตกุล, 2520 : 134) ดังนั้นการอ่านโดยใช้กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำจึงส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ นักเรียนมีกิจกรรมประกอบการอ่าน คือ สรุปลงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไว้ในใจ เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วเขียนเป็นข้อความใหม่โดยใช้เป็นคำพูดของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ใช้กิจกรรมดังกล่าวประกอบการอ่าน ดังเช่น ผลการวิจัยของ ไมเออร์ (Mayer, 1980 : 770-783) ที่พบว่า การใช้กลวิธีขยายความในการอ่านทำให้มีความเข้าใจในการอ่านมากกว่ากลุ่มควบคุมที่อ่านเพียงอย่างเดียว คอคโทโร วิททออค และมาร์ค (Doctorow, Wirthrock and Mark, 1987 : 109-118) พบว่า การอ่านเรื่องแล้วเขียนออกมาเป็นคำพูดของตนเอง มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านมากเป็น 2 เท่าของการอ่านเนื้อเรื่องอย่างเดียว ไมเออร์ (Mayer, 1989 : 27-31) พบว่า การขยายความและการใช้เหตุผลต้องใช้บ้อยที่สุดใน การกำหนดความเข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้ แอนนิส (Annis, 1981 : 4-10) พบว่า นักศึกษาที่อ่านแล้วหยุดสรุปย่อแต่ละอนุเฉท ทำคะแนนความเข้าใจในการอ่าน

ได้สูงกว่านักศึกษาที่อ่านเพียงอย่างเดียว รัญจวน คิวชริพิทซ์ (2533:บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกให้ใช้กลวิธีทบทวนและขยายความสามารถในการจับใจความสำคัญจากการทดสอบหลังสูงกว่าการทดสอบครั้งแรก เสาวณี คลองน้อย (2530:บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนกลุ่มที่อ่านแล้วเขียนสรุปความมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่อ่านแล้วทำแบบฝึกหัด

ดังนั้นการสรุปใจความสำคัญ และการเรียบเรียงใจความสำคัญแล้วเขียนเป็นข้อความใหม่โดยใช้เป็นคำพูดของตนเองนั้น ทำให้นักเรียนต้องใช้ความคิดในขณะที่อ่าน ซึ่งการทำเช่นนี้ ทำให้เกิดการทบทวนแบบมีการขยายความสิ่งที่อ่าน และวิเคราะห์ความหมาย และจะต้องทบทวนด้วยความเข้าใจ ซึ่งเป็นการทำงานขั้นสูงของสมอง ช่วยในการถ่ายโยงข่าวสารจากแหล่งความจำระยะสั้นไปแหล่งความจำระยะยาว (Klatzky, 1980 อ้างถึงใน อัจฉรา ธรรมากรณี, 2531:167) ดังนั้นการอ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วขยายความ ทำให้นักเรียนถ่ายโยงข่าวสารเข้าสู่แหล่งความจำระยะยาว ผู้อ่านจึงจำเนื้อหาที่อ่านได้ดี ส่งผลให้มีความเข้าใจในการอ่านได้ดี

กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความนักเรียนมีกิจกรรมประกอบ การอ่าน คือ สรุปหัวข้อสำคัญ และหัวข้อย่อยของแต่ละเรื่อง แล้วนำมาเขียนเป็นแผนภาพ โดยทำเป็นสี่เหลี่ยม หรือวงกลมล้อมรอบหัวข้อสำคัญ และหัวข้อย่อยนั้น แล้วทำเส้นโยงหัวข้อเหล่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่ใช้กิจกรรมดังกล่าว ประกอบการอ่าน ดังเช่น ผลการวิจัยของ คูก และไมเออร์ (Cook and Mayer, 1988 : 124) ที่พบว่าการจัดระเบียบข้อความ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น บรูคส์และแดนเซอร์โร (Brooks and Dansereau, 1983) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการอ่านด้วยการจัดระเบียบข้อความ มีความสามารถในการจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม อัลเวอร์แมนน์ (Alvermann, 1982: 754-758) พบว่า นักเรียนที่อ่านเรื่องโดยการจัดระเบียบข้อความแบบทำแผนภาพโยงเรื่อง สามารถจำใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องเพียงอย่างเดียว แกลโลเวย์ (Galloway, 1984 : 722-A) พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการจัดระเบียบข้อความแบบแผนภาพสรุปโยงเรื่อง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้วิธีปกติ ฟอเลย์

(Foley, 1986 : 2527-A) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการเขียนแผนภาพสรุปโยงเรื่องเอง สามารถจำเนื้อเรื่องที่อ่านได้สูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้หลักการทำแผนภาพโยงเรื่อง วิสเบิร์กและบาลาจตี (Weisberg and Balajthy, 1987: 3-6) พบว่า หลังการฝึกการจัดระเบียบข้อความโดยใช้รูปภาพ นักเรียนมีความสามารถในการจับใจความสำคัญและสรุปข้อความ ได้สูงกว่าก่อนการฝึกการจัดระเบียบข้อความ

ดังนั้นการสรุปหัวข้อสำคัญและหัวข้อย่อยของแต่ละเรื่อง แล้วทำแผนภาพโดยทำสี่เหลี่ยม หรือวงกลมล้อมรอบหัวข้อสำคัญ และหัวข้อย่อยนั้น แล้วทำเส้นโยงหัวข้อเหล่านั้น ทำให้นักเรียนจะต้องใช้ความคิดขณะที่อ่าน เพื่อจัดเตรียมข่าวสารเข้ากลุ่มที่เหมาะสมตามหัวข้อเรื่อง หรือประเภทของเรื่อง ซึ่งกลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความนี้ มีผลทำให้เกิดกระบวนการเข้ารหัสในระบบความจำ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการสร้าง ความสัมพันธ์ภายในระหว่างใจความ กระบวนการบูรณาการข่าวสารใหม่เข้ากับความรู้เดิม และกระบวนการรับความรู้ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Cook and Mayer, 1983 : 89-93 อ้างถึงใน รัญจวน คำวชิรพิทักษ์, 2533 : 23) นอกจากนี้การจัดกลุ่มเนื้อหาหรือประเภทของเนื้อหาทำให้เพิ่มปริมาณการเก็บสารไว้ในระบบความจำมากขึ้น และการจัดระเบียบข้อความเป็นการเข้ารหัสในระบบความจำอย่างเป็นระเบียบ สามารถที่จะระลึกออกมาใช้ได้ง่าย (อัฉรา ธรรมาภรณ์, 2531 : 159-169) ดังนั้นการอ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความช่วยให้จำเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี และสามารถระลึกออกมาใช้ได้ง่ายจึงทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านได้ดี

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วทั้งหมด จึงทำให้นักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านโดยกลวิธีการอ่านทั่วไป ซึ่งไม่ได้รับการฝึกการอ่านที่ถูกต้องและ ไม่มีกิจกรรมอื่น ๆ ประกอบการอ่าน

3. สมมติฐานข้อที่ 2

จากการที่พบว่า นักเรียนที่อ่านเรื่องโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ

กลวิธีการอ่านแล้วขยายความ กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ มีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกันนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรณวณ คำวชิรพิทักษ์ (2533: บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกให้ใช้กลวิธีทบทวนและขยายความ กับกลุ่มที่อ่านโดยกลวิธีทบทวน ขยายความ และจัดระเบียบข้อความ มีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

การที่พบผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจมีสาเหตุดังนี้

3.1 การอ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำนั้น ผู้อ่านมีกิจกรรม

ประกอบการอ่านหลายกิจกรรมด้วยกัน คือ การอ่านซ้ำอย่างละเอียด การขีดเส้นใต้ใจความสำคัญ เขียนซ้ำใจความสำคัญที่ขีดเส้นใต้ไว้ ทำให้นักเรียนได้ทบทวนข้อความที่อ่านหลาย ๆ ครั้ง เป็นการใช้กระบวนการรับรู้ผ่านตาหลายครั้งและมีการเข้ารหัสซ้ำ ๆ จึงทำให้ข้อความที่อ่านนั้นคงอยู่ในแหล่งความจำระยะสั้นแล้วเกิดการถ่ายโยงข้อความ เข้าสู่แหล่งความจำระยะยาว ทำให้ผู้อ่านจำและระลึกได้ดี เมื่อผู้อ่านสามารถจำและระลึกได้ดีแล้ว ก็เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ขึ้นด้วย

3.2 การอ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วขยายความนั้น ผู้อ่านมีกิจกรรมประกอบการอ่าน คือ อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดแล้วเขียนข้อความออกมาเป็นคำพูดของตนเอง ซึ่งการทำเช่นนี้ ทำให้มีการทบทวนและขยายความสิ่งที่อ่าน วิเคราะห์ความหมาย และทบทวนสิ่งที่อ่านด้วยความเข้าใจ ช่วยในการถ่ายโยงข่าวสารจากแหล่งความจำระยะสั้น เข้าสู่แหล่งความจำระยะยาว ทำให้ผู้อ่านสามารถจำข้อความที่อ่านได้ดี จึงส่งผลทำให้มีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้นด้วย

3.3 การอ่านโดยกลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความนั้น นักเรียนมีกิจกรรมประกอบการอ่าน คือ อ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด สรุปหัวข้อสำคัญ และหัวข้อย่อยของแต่ละเรื่องแล้วเขียนเป็นแผนภาพ ซึ่งเป็นการจัดกลุ่ม หรือประเภทของเนื้อหาที่อ่านเข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทำให้เพิ่มปริมาณข่าวสารในระบบความจำ และข่าวสารถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบในระบบความจำ จึงสามารถระลึกออกมาใช้ได้ง่าย นั่นคือสามารถจำและระลึกได้ดี (อัจฉรา ธรรมมาภรณ์, 2531 : 159-169) ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น

จากเหตุผลทั้ง 3 ประการดังกล่าวจะเห็นว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการอ่านนั้น ทุกกลวิธีทำให้เกิดการเข้ารหัสข่าวสาร ในระบบความจำทั้งสิ้น และ

ทั้ง 3 กลุ่มยังได้รับการฝึกการอ่านอย่างถูกวิธีเหมือนกัน ดังนั้นเมื่อผู้อ่านสามารถจำได้และระลึกได้ดี จึงส่งผลให้มีความเข้าใจในการตีขึ้นด้วย ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ อ่านแล้วขยายความ อ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ ประกอบการอ่านจึงทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

4. สมมติฐานข้อที่ 3

การที่พบว่า นักเรียนที่อ่านเรื่องในช่วงเวลาบ่ายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านเรื่องในช่วงเวลาเช้านั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดวิส (Davis, 1987 : 138-140) ที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่อ่านภาคบ่ายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่อ่านภาคเช้า มอร์ตัน และ เคิร์ชเนอร์ (Morton and Kershner, 1985 : 26-34) พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำคำที่มีความหมาย และแก้ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของคำได้ดีในช่วงบ่าย แกรเบอร์ (Graeber, 1982 : 35-37) พบว่า วิชาที่ต้องใช้การบูรณาการ เรียนได้ดีในช่วงเวลาบ่าย แต่วิชาที่ต้องอาศัยการจำจะเรียนได้ดีในช่วงเวลาเช้า ฟอล์กฮาร์ด และมอนค บรอกบัวร์ และโรเซ็นทาลล์ (Folkhard, et.al, 1977 : 45-50) และฟอล์กแลนด์ (Folkland, 1980 : 95-97) พบว่า ความจำระยะสั้นดีในช่วงเช้า และความจำระยะยาวจะดีในช่วงบ่าย

การที่พบว่า นักเรียนที่อ่านเรื่องในช่วงเวลาบ่ายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านเรื่องในช่วงเวลาเช้านั้นถ้าพิจารณาในด้านสรีรวิทยาสามารถอธิบายได้ว่า การจำมีความสัมพันธ์กับระดับการตื่นตัวของพลาสมาฮอร์โมน คือระดับตื่นตัวของพลาสมาฮอร์โมนสูง ความสามารถในการจำจะสูง และถ้าระดับการตื่นตัวของพลาสมาฮอร์โมนต่ำ ความสามารถในการจำจะต่ำด้วย (Mackandlery, et.al, 1974 Zagar and Bowers, 1983) ซึ่งพลาสมาฮอร์โมนนี้เป็นฮอร์โมนที่มีอยู่ในพลาสมาในกระแสเลือด และทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทำงานระบบประสาทที่เกี่ยวกับความจำที่เรียกว่า ซีรีบรัม คอร์เท็กซ์ของสมองส่วนหน้า และพลาสมาฮอร์โมนมีระดับสูงในช่วงบ่ายและมีระดับต่ำในช่วงเช้า (Colquhoun, 1971) ซึ่งเป็นไปตามจังหวะการทำงานทางชีวภาพ (Biological Rhythm) (ละอ อุดทางกูร, 2534:166) ดังนั้นจึงทำให้ความจำในตอนบ่ายสูงกว่าตอนเช้า

แกรเบอร์ (Graeber, 1982: 35-37) พบว่าวิชาที่ต้องใช้การบูรณาการ เรียน ได้ดีในช่วงบ่าย ซึ่งการบูรณาการนั้นผู้อ่านต้องประสานหรือรวบรวมความรู้ที่ได้รับ ในขณะที่อ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วเข้าด้วยกัน จึงทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจ ในการอ่านเรื่องดีขึ้น เนื้อหาที่ผู้วิจัย ได้นำมาให้นักเรียนอ่านนั้น เป็นเนื้อหาวิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งต้องใช้การบูรณาการ ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่อ่าน เรื่องในตอนบ่ายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านเรื่องในตอนเช้า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1 ครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนไทยมุสลิมอ่านหนังสืออย่างถูกวิธี

ก่อนการฝึกการใช้กลวิธีการอ่าน เพื่อเด็กจะได้อ่านเป็น และสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในการ ได้ดียิ่งขึ้น

1.2 จากการวิจัยพบว่า กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ กลวิธีการอ่าน

แล้วขยายความ กลวิธีการอ่านแล้วจัดระเบียบข้อความ ส่งผลต่อความเข้าใจในการ อ่านสูงกว่ากลวิธีการอ่านทั่วไป ดังนั้นถ้าครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนไทยมุสลิมใช้ กลวิธีการอ่านทั้ง 3 วิธี เป็นกิจกรรมประกอบการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความ เข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น และในการเลือกกลวิธีในการอ่านที่เหมาะสม และง่ายต่อ การปฏิบัติได้ จากการทดลองพบว่าทั้ง 3 กลวิธีเมื่อพิจารณากันตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติ พบว่า กลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำเป็นวิธีที่ทำได้ง่าย และนักเรียนได้ปฏิบัติอยู่แล้วแต่ยังไม่เป็นระบบ ดังนั้นในการเลือกครูควรเลือกเอากลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำมาใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะเป็นวิธีที่ทำได้ง่าย และใช้เวลาในการปฏิบัติ ไม่มากจนเกินไป สำหรับกลวิธีการอ่านแล้วขยายความ และกลวิธีอ่านแล้วจัดระเบียบ ข้อความ เป็นวิธีที่ค่อนข้างยากและสลับซับซ้อนสำหรับเด็ก และยังคงต้องใช้ในการอ่าน เวลามามาก ดังนั้นในการฝึกการใช้กลวิธีการอ่านครูควรฝึกกลวิธีการอ่านแล้วเขียนซ้ำ ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 ครูควรจัดวิชาที่ต้องมีการบูรณาการไว้ในชั่วโมงเรียนตอนบ่าย

เช่น กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านได้

ดียิ่งขึ้น

2. เสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลของกลวิธีการอ่านทั้ง 4 กลวิธีกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่างกัน เพื่อจะได้ทราบว่ากลวิธีการอ่านใดจะเหมาะสมกับนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงและต่ำ

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของกลวิธีการอ่านทั้ง 4 กลวิธีกับช่วงเวลาในการอ่านในวิชาเรียนอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกกลวิธีการอ่านตามแนวจิตวิทยาความคิดนิยมกับจิตวิทยากลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มพฤติกรรมนิยม เพื่อที่จะได้ทราบว่า การฝึกกลวิธีการอ่านตามแนวคิดแบบใดเหมาะสมกับนักเรียนไทยมุสลิม

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของกลวิธีการอ่านที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการคงอยู่ของความเข้าใจในการอ่าน

2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของกลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่าน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไทยมุสลิม

2.6 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของกลวิธีการอ่านและช่วงเวลาในการอ่าน กับนักเรียนกลุ่มอื่น เช่น เด็กชาวเขา เด็กชายแดนเขมร ที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง